

Svetska nedelja dojenja 2006

Dojite sa ponosom

Svetska nedelja dojenja 2006: **DOJITE S PONOSOM**

**UDRUŽENJE
RODITELJ**
www.roditelj.org

MAMA
www.yumama.com

Svetska nedelja dojenja

Svetski savez akcije za dojenje (World Alliance for Breastfeeding Action – WABA) je osnovan 1991. godine da deluje u skladu sa Innocenti deklaracijom (1990.) na pružanju zaštite, promocije i podrške dojenju. Kao deo plana pokretanja i jačanja društvene podrške dojenju, WABA je ustanovila jedinstvenu globalnu strategiju promocije dojenja. Predloženo je da u međunarodnom kalendaru akcije bude određen datum posvećen dojenju. Zamisao o jednom danu kasnije je razvijena u nedelju dojenja (**World Breastfeeding Week – WBW**) koja se obeležava od 1. do 7. avgusta svake godine.

Svetska nedelja dojenja je globalna kampanja koja se održava u oko 120 zemalja sveta čiji je cilj da stvori društvenu svest o prednostima dojenja i unapredi podršku dojenju i zaštitu zdravlja majke i deteta. Zvanični datum nedelje dojenja na globalnom nivou je 1–7. avgust, ali se organizacijama i institucijama predlaže da za obeležavanje i aktivnosti povodom Svetske nedelje dojenja izaberu najprikladnije događaje ili datume u njihovim zemljama.

Kod nas, Nacionalna nedelja dojenja obeležava se 40. sedmice u godini, jer je i trajanje trudnoće 40 nedelja.

Akcija udruženja Roditelj: Dojite s ponosom

Udruženje „Roditelj” i Časopis „Mama” obeležava 6. avgusta 2006. godine Svetsku nedelju dojenja akcijom dojenja beba. Po prvi put u našoj zemlji se uz pomoć majki koje doje organizuje najlepší zajednički „ručak” za bebe – majčino mleko!

Ovim događajem želimo da skrenemo pažnju javnosti na dojenje kao najvažniji i najbolji način ishrane beba. Ovogodišnja akcija nosi naziv „DOJITE S PONOSOM” i odnosi se na informisanje o prednostima dojenja kao najboljeg i najzdravijeg izvora hrane za novorođenče, ali i na dojenje u javosti, za koje kod nas još uvek važe brojne predrasude.

Svetska nedelja dojenja obeležava se u 120 zemalja, tokom prve nedelje avgusta, a svaka zemlja dojenje promovise u periodu kada joj to najviše odgovara. Kod nas, Nacionalna nedelja dojenja obeležava se 40. sedmice u godini, koliko je i trajanje trudnoće (40 nedelja).

Prema istraživanjima na nacionalnom nivou, iz 2000. godine, svega 11 odsto majki u Srbiji i Crnoj Gori doji bebe! U nekim mestima, posle kampanje UNICEF-a procenat dojilja se popravio (od 43 do 82 odsto). Prema tvrdnjama stručnjaka iz Instituta za zaštitu zdravlja Srbije “Dr Milan Jovanovic Batut”, u nekim krajevima, gde porodilišta još nisu reformisana i gde zdravstveni radnici olako preporučuju veštačku ishranu, flašice i cucle-učesće dojilja je još manje.

Dojenje tokom prve dve godine života moglo bi da spreči smrt dva miliona dece godišnje, ili oko 5.500 dnevno u zemljama u razvoju, podaci su UNICEF-a, a Svetska zdravstvena organizacija procenjuje da bi se smrt najmanje miliona dece izbegla dojenjem.

Stručnjaci UNICEF-a su procenili da oko 63 odsto beba mlađih od šest meseci u zemljama u razvoju (a u tu grupu spada i naša zemlja) ne dobija majčino mleko, zbog čega su manje otporne na smrtonosne bolesti, poput upale pluća i dijareje. Bebe sa ovih područja koje nisu dojene imaju tri puta veće šanse da umru u ranom detinjstvu od dece koja su hranjena majčinim mlekom, a kod dece koja su isključivo dojena, taj rizik je još manji. Deca koja se ne hrane majčinim mlekom i adekvatnom hranom do druge godine života mogu da zaostaju u razvoju i da imaju slab imuni sistem, upozorio je UNICEF.

Ali, pod uticajem sredine, zbog nedostatka podrške, majke često odustaju od dojenja i pre nego što stvarno pokušaju. Nedostatak adekvatnih informacija o dojenju i nerazumevanje okoline razlozi su što je kod nas procenat dojenja tako mali, smatraju stručnjaci “Batuta”.

Pet načela

Svetski savez akcije za dojenje (WABA)

Dojenje je ljudsko pravo!

- ◆ Majke i bebe čine neodvojivu biološku i socijalnu celinu; zdravlje i ishrana jedne grupe ne sme biti odvojeno od druge.
- ◆ Detetovo je pravo na uživanje u najvećem mogućem zdravstvenom dostignuću prirode.
- ◆ Žene imaju pravo odgovarajuću hranu na i pune i tačne informacije pri odlučivanju kako da hrane svoju djecu.
- ◆ Žene i deca imaju pravo na sigurno i zdravo okruženje koje pruža podršku dojenju.

Dojenje je zdravo za decu!

- ◆ Majčino mleko je potpuna i savršena hrana za novorođenče. Isključivo dojenje zadovoljava sve bebine nutritivne potrebe u prvih šest mjeseci, ali i nastavlja da bude zaštita i sigurnost, kao i hrana, uz odgovarajuću dohranu sve do detetove druge godinepa i duže.
- ◆ Dojenje potstiče optimalan napredak i razvoj bebinog mozga, imunološkog sistema i fiziologije uopšte i ključan je faktor u sprečavanju čestih bolesti.
- ◆ Masne kiseline u majčinom mleku pomažu pri povećanju koeficijenta inteligencije (IQ) i oštine vida.

Dojenje osnažuje žene!

- ◆ Dojenje je psihološki nastavak trudnoće i porođaja, i pomaže u oporavku majke nakon porođaja. Isključivo dojenje jača imuni sistem majke, odgađa novu trudnoću i smanjuje potrebu za insulinom majki dijabetičarki, a dugoročno pomaže u zaštiti majke od raka na dojci i jajnicima i smanjuje rizik od osteopareze..
- ◆ Dojenje je jelo moći, snage i zadovoljstva za žene jer imaju kontrolu nad svojim telom i povećavaju pouzdanje u svoju sposobnost za zadovoljenjem potreba svoje dece.
- ◆ Dojenje podstiče ženino oslanjanje na „svoje noge“ jer se time smanjuje zavisnost o medicinskom osoblju i prkosi interesima industrije dečje hrane.
- ◆ Dojenje osporava prikazivanje dojke kao seksualnog objekta.
- ◆ Dojenje potiče složnost i saradnju među ženama na nivou domaćinstva, društva, kao i nacionalnom i internacionalnom nivou.

Dojenje je najbolje ulaganje!

- ◆ Dojenje omogućava zdravu i sigurnu hranu i štedi sredstva za nepotrebno kupovanje veštačkog mleka, opreme za hranjenje i medicinsku negu.
- ◆ Dojenje štedi vreme pri brizi o bolesnom detetu i pripremi flašice.
- ◆ Dojenje štedi sredstva predviđena za kontracepciju, higijenske uloške i medicinsku negu majke.
- ◆ Zaposlene žene postaju produktivnije, lojalnije i manje izostaju s posla u poređenju sa drugim radnicima s malom decom.
- ◆ Države štede devize jer ne moraju uvoziti veštačko mleko.

Dojenje je prirodni tok!

- ◆ Dojenje je sasvim prirodan i obnovljiv izvor – ne postoji zamena za majčino mleko!
- ◆ Dojenje ne izaziva zagađenje i najbolji je primer kako čovečanstvo može podržavati samo sebe pružajući osnovnu i najpotpuniju najbolju hranu za ljude.
- ◆ Dojenje štiti okolinu tako što smanjuje proizvodnju, distribucije i odlaganje veštačkih mleka i ostalih sličnih proizvoda.

Početak isključivog dojenja odmah posle porodjaja smanjuje rizik od postporođajne depresije, postporođajnog krvarenja i anemije. Isključivo dojenje prvih šest meseci štedi novac, energiju i vreme. Svako mleko je prilagođeno potrebama baš određene bebe. Čak se i majčin imunitet može poboljšati, a dojenje štiti od raka jajnika i materice kao i od osteoporoze.

DOJENJE, izvor života

Dojenje, izvor života, i prirodni nastavak povezanosti majke i novorođenčeta, već godinama je potisnuto usled društvenih promena, agresivnih kampanja proizvođača veštačke hrane, nedovoljne podrške okoline itd. Iako su stručnjaci jedinstveni da NEMA bolje hrane za bebu od majčinog mleka i da su sve alternative dojenju samo nužna zamena, postotak dojilja veoma je mali.

Prema SZO i UNICEF opšte preporuke za dojenje su:

- ☞ **Isključivo dojenje je najbolja ishrana za odojče u prvih 6 meseci života.**
- ☞ **Odojčetu ne treba davati zamene za majčino mleko (adaptirano, životinjsko, sojino).**
- ☞ **Majka treba da doji dete do druge godine, uz pravilnu dopunsku ishranu.**
- ☞ **Isključivo dojenje je ishrana odojčeta samo majčinim mlekom, na zahtev, kada god ono poželi.**

Majčino mleko:

- ☞ **u prvih 6 meseci zadovoljava SVE energetske potrebe bebe;**
- ☞ **od 6. do 8. meseca 70%,**
- ☞ **od devetog do 11. 55% potreba, a**
- ☞ **od 12. do 23. meseca beba iz majčinog mleka dobija oko 40% potrebne energije.**

Šta svaka porodica i zajednica treba i ima prava da zna o dojenju (izvor UNICEF)

Novorođene bebe treba da budu pored svoje majke odmah nakon rođenja i da prvi podoj dobiju u roku od jednog sata od rođenja. Ovo omogućuje „bebi-frendli“ program koji je uveden i u mnoga naša porodilišta.

Skoro svaka majka može uspešno da doji. Onima kojima nedostaje samopouzdanje da doje, neophodno je pružanje podrške, najviše praktične od strane najužih članova porodice, rođaka i prijatelja. Dragocenu podršku takođe mogu da pruže zdravstveni radnici, organizacije i udruženja različitih profila, masovni mediji, kao i poslodavci i kolege sa posla.

Majčino mleko je jedina hrana i piće koja je sasvim dovoljna bebi u prvih šest meseci. Obično ni jedna druga hrana ili piće, čak ni voda, nije potrebna bebi tokom tog perioda. Pored UNICEF-a i Sekcija Američke akademije za dojenje, Američka pedijatrijska akademija, Američko udruženje akušera i ginekologa, Svetska zdravstvena organizacija i mnoge druge organizacije preporučuju isključivo dojenje do prvih 6 meseci života. Isključivo dojenje predstavlja dobru zaštitu protiv mnogih bolesti. Kada se govori o isključivom dojenju u prvih 6 meseci reč je o idealnoj hrani koju bi beba trebalo da dobija, i da ukoliko dobro napreduje samo od maminog mleka u tom periodu, nije potrebno dodavanje neke druge hrane.

Ukoliko se i ukaže potreba za dodavanjem dodatne hrane, tj ukoliko beba ne napreduje dovoljno od samo majčinog mleka, trebalo bi pre pokušati povećati proizvodnju mleka, pre nego posegnuti za dopunskom hranom.

U svakom slučaju beba se dohranjuje uz konsultaciju sa pedijatrom.

Često dojenje, ili „dojenje na zahtev“ omogućuje veću proizvodnju mleka. Dojenjem se takođe stvara posebna veza između majke i deteta.

Dojenje na zahtev znači da se ne gleda na sat nego u bebu. U ovom slučaju se beba ne hrani striktno na svaka tri – četiri sata nego onda kada ona traži i onoliko koliko ona želi (čak i ako je to na svaki sat ili čak češće). Nepoštovanje ovoga dovodi do toga da beba ne dobija svo mleko koje želi. Isto tako je veoma bitno pokazati majci pravilan položaj bebe na dojci, jer ce jedino na taj način beba moći pravilno da sisa a mama da proizvodi dovoljno mleka.

Dojenje pomaže u zaštiti od mnogih bolesti. To je zapravo prva i najvažnija vakcina koju dete dobije po rođenju. Dojene bebe su manje podložne oboljevanju i uspešnije se bore sa infekcijama nego bebe hranjene drugom hranom. Prema istraživanjima, kada bi sve bebe bile hranjene isključivo majčinim mlekom tokom prvih šest meseci života, procenjuje se da bi godišnje milion i po života novorođenčadi time bilo spašeno, uz značajno unapređenje zdravlja i razvitka miliona drugih.

Od šestog meseca, pa nadalje bebi je potrebna i druga hrana. Međutim, preporučljivo je da se dojenje nastavi i tokom druge godine života pa i dalje, ukoliko to dete i mama žele.

Mamino mleko ne gubi na kvalitetu, samo nije dovoljno da bude jedina hrana. Međutim, mleko zadržava i dalje važne sastojke koji jačaju detetov imunitet.

Žena koja je zaposlena i radi van kuće može da nastavi sa dojenjem ukoliko doji dete često kada je sa njim. Potrebna je naravno i velika podrška poslodavca kao i kolega na poslu da bi mogla da ode da podoji dete.

Isključivo dojenje može da pruži ženi više od 98% zaštite od ponovne trudnoće šest meseci nakon porođaja, ali samo u slučaju ako se menstrualni ciklus nije obnovio, ako beba sisa učestalo dan i noć, i ako se bebi ne daje ni jedna druga hrana ili piće, pa čak ni cucla (laža).

Informacije o prednostima dojenja bi trebalo da budu dostupne svakome, i dužnost je svake države da omogući distribuciju tih informacija.

Uprkos činjenici da veliki procenat majki realno može da doji, zaista se vrlo često sreću poteškoće u dojenju pogotovo u smislu nedovoljne proizvodnje mleka. U mnogim slučajevima majke jednostavno odustaju jer „nema mleka“ pri tom ne dobivši adekvatan savet i praktičnu pomoć za rešavanje problema.

Razlog mnogim problemima koje imaju majke je vrlo često nedovoljna edukacija o dojenju, nedovoljna informisanost samih majki, ali i neodgovarajuće preporuke i nedosledna pomoć i podrška zdravstvenog osoblja u prvim danima posle porođaja, kao i nedovoljna podrška u samoj porodici. Generalni problem takođe predstavlja i nedostatak široke društvene podrške, medijsko predstavljanje hranjenja na flašicu kao poželjnog ponašanja, reklamiranje adaptiranih formula kao zamene za majčino mleko, a takođe u slučaju kada na radnom mestu nema potrebnih uslova za podržavanje dojenja. Takođe, stres i hormonalne promene

majke mogu da utiču na proizvodnju i otpuštanje mleka.

Međutim, mnoge poteškoće uz adekvatnu pomoć su velikim delom rešive. Ovde pre svega apelujemo na zdravstvene radnike i patronažne službe koje su u kontaktu sa majkama odmah nakon porođaja kada je najvažniji period za uspostavljanje laktacije. Često se preporuča dohrana, a pri tome ne analizirajući razloge koji su doveli do poteškoća sa dojenjem, što onda, logično, dovodi do prekida dojenja i /ili njegovog skraćivanja.

Postoje i one majke koje jednostavno ne žele da doje dete.

Ta činjenica nameće pitanje da li uopšte dojenje treba da bude izbor? Može se govoriti o izboru samo u slučaju da su sve majke podjednako dobro i ispravno informisane o dojenju, jer je pozamašan broj majki koje to ne žele baš zahvaljujući brojnim predrasudama i pogrešnim informacijama.

Sa druge strane, postoje majke, odnosno bebe koje su iz medicinskih razloga onemogućene da uspostave uspešno dojenje, a želja postoji, kao i majke koje se bore da uspostave i nastave dojenje uprkos poteškoćama koje imaju. U tom slučaju se možda može se reći da se radi o nepravdi prirodom raspoređenih mogućnosti sa jedne strane i individualnih želja sa druge

Treba napomenuti i to da su majke u postpartalnom (posleporođajnom) periodu izuzetno osetljive i emotivno ranjive, tako da i sam pristup majci može da se veoma negativno odrazi na njeno i emotivno stanje, a time ugrozi i uspešnost dojenja. Neretko se dešava da se tu majke upliću u začarani krug iz koga teško izlaze sa uspehom. Podatak da skoro svaka majka može da doji bi trebalo da je ohrabrujući za one sa poteškoćama, a ne demorališući.

Ovde bi valjalo naglasiti i to da majka koja je želela a nije uspela da doji svoje dete uopšte ili onoliko dugo koliko je želela nije loša majka, svaki pokušaj i trud su podjednako važni.

Udruženje *Roditelj* ima za cilj da u kampanji promovisanja dojenja pruži informacije o dojenju i da skretanjem pažnje na dojenje podstakne na razmišljanje sve buduće majke koje razmišljaju sada tako da ne žele da doje svoje dete, da pokrene inicijativu za detaljniju edukaciju zdravstvenih radnika kako bi se majkama koje mogu i žele da doje što bolje pomoglo da savladaju poteškoće na koje nailaze tokom tog perioda, i takođe da otkloni predrasude vezane za dojenje koje mogu da im stoje

na putu .

Sve majke koje mogu da doje treba da doje i kada su već u toj mogućnosti, da svojoj bebi pruže najbolju i nezamenjivu blagodet..

Nedovoljno dobra informisanost i posvećenost dojenju dovodi i do toga da kod nas još uvek nije uobičajeno dojenje preko godinu dana, te da se mnoge majke koje bi i dojile dalje svoju decu povlače pod pritiskom i nagovorom okoline, iako trebalo bi znati da dojenje preko godinu dana nije sramota i ne ostavlja nikakve štetne posledice na dete. Slična situacija je i sa dojenjem na javnim mestima, jer ni to nije uobičajeno i potpuno prihvaćeno.

Majke je uglavnom sramota, a prolaznici su uglavnom u čudu.

- ☞ Dojenje je najbolji način za očuvanje zdravlja vašeg deteta i vas samih.
- ☞ Vaše mleko je sve što je potrebno vašoj bebi u prvih 6 meseci života.
- ☞ Možete ponovo započeti da dojite dete čak i ako ste prestali pre nekoliko meseci.
- ☞ Kada beba napuni 6 meseci života, možete uvesti i neku čvršću hranu, ali je vaše mleko potrebno detetu i kada ono napuni dve godine, pa i kasnije.

11

KORAKA KOJIMA ĆETE OBEZBEDITI DOVOLJNO MLEKA ZA VAŠU BEBU

1. DOJITE ŠTO VIŠE

Što više dojite, više se mleka stvara. Ako bebi date formulu, ona će se osećati previše sita da bi sisala efikasno.

2. SVE STO VAM TREBA JE VAŠE MLEKO

Svetska zdravstvena organizacija preporučuje isključivo dojenje do navršениh 6 meseci bebe. Nijedna druga hrana ili piće nije poželjna.

3. HRANITE RANO I ČESTO

Dojite sa prvim znacima bebine gladi: ako je budna, ako sisa ruku, mrda ustima ili očima, proteže se...

4. AKO NE GUTA ZNAČI DA NE JEDE

Posmatrajte bebin vrat i oslušajte na trenutak da li guta. Tako ćete znati da li je dobila dovoljno mleka.

5. RECITE "NE" CUCLAMA I FLAŠICAMA

Ako koristite cucle ili flasice kada je beba gladna, necete dovoljno često dojiti zbog čega se neće stvarati dovoljne količine mleka.

6. SPAVAJTE BLIZU BEBE I DOJITE LEZEĆI

Ovim obezbedjete da se odmorite u toku dojenja.

7. BEBINA USTA MORAJU BITI JAKO OTVORENA prilikom hvatanja dojke kako beba ne bi sisala samo bradavicu, nego i deo areole. Njene usne moraju biti izvrnute ka spolja, njen stomak na vašem, a njena brada da dodiruje dojku. Ovime ćete izbeći bolne i crvene bradavice i obezbediti efikasno dojenje.

8. GLEDAJTE BEBU, A NE SAT

Dojite bebu kad god je gladna i premestite na drugu dojku tek kad beba sama "pusti" prvu.

9. IDITE SVUGDE SA BEBOM kako biste uvek mogli da je podojite.

10. ZATRAŽITE POMOĆ KADA JE POTREBNA

Nemojte čekati previše dugo da biste zatražili pomoć od stručnih lica jer će vam tako biti sve teže da dojite.

11. NE SLUŠAJTE KOMENTARE "nemaš dovoljno mleka", "nestalo ti je mleko", "beba plače jer ti mleko nije dovoljno jako"... jer jednostavno nisu i ne mogu biti tačni.

Istine i zablude

Zablude:

- Mleko može iznenada nestati.
- Posle 6 meseci mleko gubi kvalitet.
- U manjim dojkama se stvara i manje mleka.
- Ako dojite često, mleko može nestati .
- Ako dete sisa često uveče, imate premalo mleka.
- Grudi su postale mekane, to znači da se smanjila proizvodnja mleka.
- Dojenje deteta starijeg od godinu dana nema nikakvog smisla.
- Deca koja dugo sisaju vezuju se za majku i nesigurna su.
- Dete treba uobročiti.
- Mama nema mleka.

Istine:

- Dok dete sisa, istovremeno se stvara novo mleko.
- Posle 6 meseci majčino mleko nije više dovoljno da bude jedina hrana za bebu, ali ne gubi na kvalitetu.
- Veličina dojki ne igra nikakvu ulogu u stvaranju mleka.
- Što češće dojite, stvara se više mleka - zakon ponude i potražnje.
- Grudi su postale mekane jer se uspostavila pravilna proizvodnja mleka.
- Dete koje se isključivo doji može da ne napreduje na težini i nekoliko nedelja, a opšte stanje deteta može biti jako dobro.
- Mleko posle godinu dana sadrži važne sastojke koje su od velikog imunološkog značaja.
- 6-8 mokrih pelena (5-6 jednokratnih) dnevno znak je da dete dobija dovoljno hrane.
- Ako je refleks otpuštanja mleka utajio, može se misliti da je nestalo mleka.
- Iako se dojke čine mekima i "izduvanima", to ne znači da vam nestaje mleka.
- Ako se razbolite, količina mleka se može privremeno smanjiti.
- Dete treba dojiti na zahtev, kada god to ono želi .
- Vrlo retke su mame (1 - 3% žena), koje zaista ne mogu da proizvedu dovoljno mleka za potpuno dojenje ili ne mogu da doje iz fizioloških razloga. To je zbog: operacije dojki, ostatka posteljice u materici, Sheehanovog sindroma, oštećenja hipofize, neprimerene hormonske kontracepcije, nerazvijenih mlečnih ćelija ili žlezda, hirurških operacija kada su prerezani mlečni kanali i druge, vrlo retke situacije.

Najčešći razlog što beba ne dobija svo mleko koje želi je da je obično nepravilno stavljena na grudi i ne sisa efektivno ili da su podoji prekratki i/ili suviše retki (npr. na 3-4 sata ili više). Vrlo je važno da se majci prvih dana pokaže kako se beba pravilno stavlja na dojku i da ona nauči da doji po bebinoj želji (čak i ako je to na svaki sat ili čak češće).

Formule za bebe i kravlje mleko

U nekim zajednicama, prva dopunska hrana koja se daje dojenim bebama je formula za bebe. Zabluda je da su formule odgovarajuća hrana za bebe starije od 6 meseci i da su formule bolja hrana od druge vrste hrane. Slogani i reklame na pakovanjima formula poput "bolji rast i razvoj" i "obogaćeno gvožđem i vitaminima" doprinose stvaranju ove zablude. Nema nikakve potrebe za davanjem formula i kravljeg mleka deci od 6 do 24 meseci koja još uvek sisaju. Formule mleka prosto zamenjuju majčino mleko i donose povećani rizik za različite bolesti. Međutim, korisno je davati mlečne proizvode, poput jogurta ili sira, ili kravlje mleko da bi se osiguralo unošenje dovoljne količine kalcijuma. Ovo je naročito važno za odojčad koja ne jedu dovoljnu količinu hrane životinjskog porekla.

Dopunska hrana i "Međunarodni kodeks"

Međunarodni kodeks marketinga zamena za majčino mleko i rezolucije Svetske zdravstvene organizacije, koje imaju isti status kao i Kodeks, daju jasna pravila za reklamiranje dopunske hrane i pića:

- Dopunska hrana ne sme da se reklamira na način koji će štetiti dojenju. Ovo se odnosi na period u kom se dojenje.
- Natpisi i reklame na ovakvoj hrani ne smeju da na bilo koji način preporučuju ovu hranu za decu mlađu od 6 meseci.
- Inicijative za unapređenje dopunske ishrane treba da reklamiraju što šire korišćenje prirodne hrane bogate hranjivim sastojcima.

DOJENJE U JAVNOSTI: DOJIMO S PONOSOM

Tek rođena beba ne zna da gleda na sat. Kada je gladna, traži hranu; kada je umorna ili uplašena traži dojkicu kao utehu. A majke koje doje, često su zbog nerazumevanja okoline i ružnih iskustava prinuđene da sede po ceo dan kod kuće, da ne bi beba zatražila da sisa u "nezgodno vreme". Na ovim prostorima je uvreženo mišljenje da samo Romkinje doje u parku, autobusu, na ulici, i na to se često gleda sa podsmehom ili čak zgražavanjem. Članice Udruženja "Roditelj" imale su najrazličitija iskustva sa dojenjem u restoranima, parkovima.. tamo gde beba zatraži, na žalost često je bilo loših komentara. Iako neki od njih nisu dali sa lošom namerom, mogu ozbiljno da uvrede majku, poljujaju njeno samopouzdanje ili je dovedu u situaciju da beba vrišti jer joj je potrebna hrana, a ona se snobiva da je podoji.

Naravno, niko ne kaže da bi trebalo svoje dojke izložiti javnosti, već je reč o potrebi da se nahrani dete, diskretno i prirodno. A šta reći o ljudima koji taj predivan čin smatraju narušavanjem svog mira ili im to čak izgleda seksualno?

Udruženje *Roditelj* je neprofitna organizacija osnovana sa ciljem pružanja informacija i podrške roditeljima i budućim roditeljima u Srbiji u svim sferama povezanim sa roditeljstvom.

Udruženje *Roditelj* je **PRVO** i **JEDINO** udruženje u zemlji koje se na sveobuhvatan način bavi roditeljima i decom.

Aktivnosti Udruženja su brojne – od problematike planiranja porodice i brige o deci, do pravnih saveta i inicijativa kao i humanitarnih akcija. Udruženje *Roditelj* u ovom trenutku čini preko 70 članova iz zemlje i sveta, uključenih u različite aktivnosti i projekte.

Svi koji zeleva da nam se pridruže ili pomognu, bilo da su iz zemlje ili inostranstva, dobrodosli su!

Možete nas kontaktirati na email: info@roditelj.org

Više informacija o Udruženju možete pronaći:

web sajtu Udruženja www.roditelj.org

na forumu www.roditelj.com

na web portalu www.yumama.com

Svetska nedelja dojenja 2006

Dojite sa ponosom